HARVINAISET SIJAMUODOT

TEORIA

Koonnut: Kukka-Maaria Raatikainen / Savonia-amk

KOMITATIIVI

Komitatiivin pääte on monikossa -ne ja se kertoo, minkä kanssa joku on tai jotakin tapahtuu. **Yksikkömuotoja ei ole**, vaan monikkoa käytetään myös yksikön asemasta riippumatta siitä, onko merkitys yksiköllinen vai monikollinen. Hän tuli konserttiin puolisoineen. (= puolisonsa kanssa) **puoliso + i + ne + en**

Muodostus

Komitatiivi muodostetaan liittämällä komitatiivin pääte vahva-asteiseen monikkovartaloon. Lisäksi se **vaatii aina omistusliitteen**. (huom. vahva-asteinen vartalo: kukka > kukk + i + ne + en > kukkineen)

Omistusliitteet ovat

minä -ni sinä -si

hän -en/-nsa (kumpi tahansa käy)

me -mme te -nne

he -en/-nsa (kumpi tahansa käy)

Esimerkkejä: läppäri > läppäre + i + ne + en todistus > todistuks + i + ne +een

Perusmuoto Komitatiivi

todistus todistuksineni Minä menen työhaastatteluun todistuksineni. (=todistusteni kanssa)

rakas rakkainesi Sinäkö menit lomalle rakkainesi? (=rakkaan ihmisen/rakkaiden ihmisten kanssa)

valo valoineen Hän suunnisti metsässä ja näkyi hyvin valoineen. (=valon kanssa)
läppäri läppäreinemme kokouksen läppäreinemme. (=läppäreidemme kanssa)
väline välineinenne "Te hoitajat vain tulitte siihen välineinenne!" (=välineidenne kanssa)

paperi papereineen Lakimiehet istuutuivat papereineen. (=papereidensa kanssa)

Vakiintuneet tavat käyttää:

kimpsuineen ja kampsuineen, tavaroineen päivineen, papereineen kaikkineen

Muista, että myös määrittävä adjektiivi taipuu, mutta siinä El ole omistusliitettä!

hyvä huomio hyvi**ne** huomioineen riehakas lapsi riehakkai**ne** lapsineen

Tutustu monikon tunnuksiin ja tee tehtäviä / Finnlectura:

https://fl.finnlectura.fi/verkkosuomi/Morfologia/sivu2511.htm

Lue lisää sanavartaloista ja tee tehtäviä / Finnlectura:

https://fl.finnlectura.fi/verkkosuomi/Tehtavia/sivu2-9.htm#Sanavartalot

Tee nyt komitatiivi-tehtävät toisesta dokumentista!

INSTRUKTIIVI

Instruktiivin pääte on sekä yksikössä että monikossa -n. Se ilmaisee keinoa tai välinettä tai tapaa, jolla toimitaan. Sitä ei siis voi muodostaa mistä tahansa sanasta järkevästi. *Hän tuli konserttiin suurin odotuksin.* **odotuks + i + n**

Muodostus

Yksikön instruktiivi muodostetaan genetiivivartalosta ja monikon instruktiivi (heikosta) monikkovartalosta. Instruktiivin pääte liitetään suoraan näihin vartaloihin. Yksikköä ei muodosteta kaikista sanoista! **kukka > kuk + i + n**

Instruktiivimuotoja käytetään lähinnä vakiintuneissa sanonnoissa.

Se vastaa usein kysymyksiin Miten? Missä? Kuinka paljon? Milloin?: paljain päin Hän käveli pakkasessa **paljain päin**. (= ilman hattua)

avojaloin Lapset ovat kesät avojaloin. (=ilman kenkiä)

kaksin käsin He kahmivat mustikoita kaksin käsin. (=kahdella kädellä)

omin korvin Hän kuuli siitä **omin korvin**. (=omilla korvillaan) pitkin askelin Harpoin paikalle **pitkin askelin**. (=pitkillä askelilla)

kovin ottein Poliisi puuttui mielenosoitukseen kovin ottein. (=kovilla otteilla)

monin paikoin Sadetta esiintyy monin paikoissa. (=monissa paikoissa)

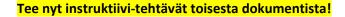
näillä tienoin Näillä tienoin ei ole runsaasti mustatorvisieniä. (=täällä päin)

vähin erin Lisää sokeri taikinaan **vähin erin**. (=vähän kerrallaan) mitä pikimmin Tämä hakemus pitää palauttaa **mitä pikimmin**. (=pian)

Nominatiivi Instruktiivi yks. Instruktiivi mon.

jalka jalan jaloin Kävelin sinne omin jaloin! (=todellakin, kävelin sinne!)

varas varkain Hän tuli paikalle kuin varkain. (= ilman, että kukaan huomasi)

ABESSIIVI

Abessiivi kertoo, että jotain puuttuu. Abessiivin pääte on sekä yksikössä että monikossa -tta/-ttä (vokaalisointu!). kukka > kuka + tta / kuk + i + tta

Muodostus

Yksikön abessiivi muodostetaan genetiivivartalosta ja monikon abessiivi monikkovartalosta. Abessiivin pääte liitetään suoraan näihin vartaloihin.

Nominatiivi Abessiivi yks. Abessiivi mon.

jalka jalatta jaloitta Et voi kävellä jaloitta. (=ilman jalkoja)
vene veneettä veneittä Veneettä ei pääse vesille. (=ilman venettä)
raha rahatta rahoitta Rahatta on vaikea olla. (=ilman rahaa)

Vakiintuneet tavat käyttää ja esimerkit:

muitta mutkitta, pitemmittä puheitta, syyttä suotta.

Korvasieni on **keittämättä** myrkyllinen. (=ilman, että sitä keittää)
Varas hiipi sisään kenenkään **huomaamatta**. (=ilman, että kukaan huomasi)

Tutustu monikon vokaalisointuun / Finnlectura:

https://fl.finnlectura.fi/verkkosuomi/Fonologia/sivu181.htm#Vokaalisointu

Tee nyt abessiivi -tehtävät toisesta dokumentista! KIRJOITA MYÖS PAKOLLINEN VIESTI KESKUSTELUALUEELLE.

